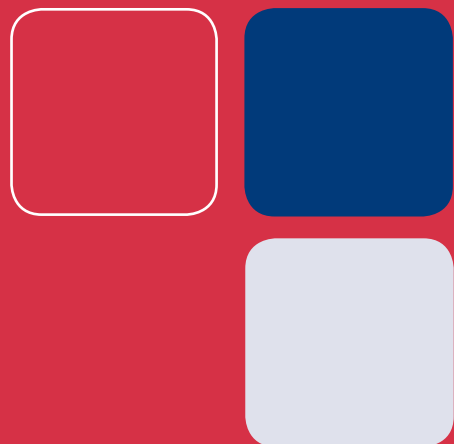

Preventie van circulatiestilstand

Veranderingen in de richtlijnen van de preventie van circulatiestilstand

Buiten het ziekenhuis moet men ook aandacht hebben voor alarmsymptomen die kunnen leiden tot circulatiestilstand.

Early warning score (EWS) is belangrijk om de snel verslechterende gehospitaliseerde patiënt te herkennen en circulatiestilstand te voorkomen.

Preventie

Vroege herkenning van een verslechterende patiënt en voorkomen van circulatiestilstand is een eerste schakel in de overlevingsketen / chain of survival. Zodra een circulatiestilstand optreedt, daalt de overlevingskans tot minder dan 20%.

Prehospitaal

Circulatiestilstand wordt meestal veroorzaakt door ischemische hartziekten. In een klein deel van de gevallen wordt het veroorzaakt door congenitale en erfelijke aandoeningen. Ongeveer de helft van de patiënten met circulatiestilstand buiten het ziekenhuis heeft een voorgeschiedenis van hartziekten. Vaak vertonen reanimatieslachtoffers een aantal alarmsymptomen. Meest frequent hierbij zijn: pijn op de borst, kortademigheid en syncope. Dergelijke patiënten dienen tijdig herkend en verwezen te worden naar gespecialiseerde zorg.

In-hospitaal

Preventie van circulatiestilstand bij gehospitaliseerde patiënten vereist opleiding van personeel, monitoring van de patiënt, herkennen van de verslechterende patiënt en een efficiënt alarmeringssysteem. Circulatiestilstand bij opgenomen, niet-gemonitorde patiënten is vaak een voorspelbare gebeurtenis. Progressieve verslechtering van fysiologische parameters wordt echter vaak niet waargenomen of slecht herkend. Een systeem om deze verslechterende patiënt te herkennen is de EWS (figuur 1). Dit systeem bestaat uit eenvoudige fysiologische parameters als bewustzijn, ademhalingsfrequentie, SpO₂, hartfrequentie, bloeddruk en lichaamstemperatuur.

	3	2	1	0	1	2	3
APVU score				A	V	P	U
AH frequentie (/min.)		≤8		9-14	15-20	21-29	≥30
Hartfrequentie (/min)		≤40	41-50	51-100	101-110	111-130	≥130
RR systolisch (mmHg)	≤70	71-80	81-100	101-199		≥200	
Temperatuur (°C)		≤35		35.1-38.4		≥38.5	

Figuur 1. Voorbeeld van een Early Warning Score. Bij een score van 4 of hoger dient direct specialistisch hulp te worden geroepen.

Verschillende studies tonen aan dat medisch en paramedisch personeel een tekort vertonen aan kennis en vaardigheden van de acute zorg. Er is noodzaak tot een betere opleiding. Het ontbreekt dit personeel vaak aan zelfvertrouwen en een systematische benadering van de kritiek zieke patiënt. Een recente meta-analyse heeft aangetoond dat het organiseren van in-hospitaal medische urgentieteam (MET's, SIT's) geassocieerd is met een reductie van circulatiestilstand buiten ICU, maar niet met afname van ziekenhuismortaliteit.